

Streszczenie rozprawy doktorskiej pt.

„Polityczne uwarunkowania transformacji energetycznej w Polsce w latach 2004–2020”

Przedmiotem rozprawy jest analiza politycznych uwarunkowań transformacji energetycznej w Polsce w latach 2004–2020. Celem głównym pracy było zbadanie polityki energetycznej tworzonej i wdrażanej w Polsce w wybranym okresie oraz ocena stopnia jej realizacji poprzez identyfikację i wyjaśnienie znaczenia czynników wewnętrznych i zewnętrznych kształtujących tempo, kierunki oraz skuteczność transformacji energetycznej. Rozprawa została przygotowana w ramach dyscypliny nauki o polityce i administracji.

Praca składa się z pięciu rozdziałów. Rozdział pierwszy przedstawia ramę teoretyczno-pojęciową, łączącą założenia nowego instytucjonalizmu, teorii integracji europejskiej oraz koncepcji europeizacji. W rozdziale drugim zrekonstruowano ewolucję polskiej polityki energetycznej od okresu powojennego do 2020 roku. Rozdział trzeci poświęcono analizie sposobu, w jaki polskie partie polityczne artykułowały wyzwania związane z transformacją energetyczną w dokumentach programowych oraz exposé prezesów Rady Ministrów. Rozdział czwarty omawia ewolucję unijnej polityki energetycznej i klimatyczno-energetycznej, ze szczególnym uwzględnieniem mechanizmu narastającej presji dostosowawczej wobec państw członkowskich. Rozdział piąty dotyczy europeizacji polityki energetycznej Polski w latach 2010–2020. Omówiono w nim semestr europejski jako instrument koordynacji polityki energetycznej, a następnie przeanalizowano stopień realizacji trzech celów strategii *Europa 2020*: zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych, redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach non-ETS oraz ograniczenia zużycia energii pierwotnej.

W pracy sformułowano pięć hipotez badawczych dotyczących krajowych i europejskich czynników, które wpływają na przebieg transformacji energetycznej oraz stopień realizacji celów polityki klimatyczno-energetycznej. Rozprawa ma charakter analityczno-empiryczny, a elementy opisu i wyjaśniania służą weryfikacji przyjętych założeń badawczych. W badaniu wykorzystano kilka komplementarnych metod, w tym metodę instytucjonalno-prawną, analizę porównawczą oraz analizę systemową.

Przeprowadzona analiza wykazała, że transformacja energetyczna w Polsce w latach 2004–2020 przebiegała stopniowo i selektywnie. Jej tempo oraz kierunek kształtowane były przez wzajemne oddziaływania między krajowymi priorytetami związanymi ze znaczeniem sektora węglowego, bezpieczeństwem państwa, interesami aktorów politycznych i gospodarczych oraz presją dostosowawczą wynikającą z członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Polityka energetyczna wykracza tym samym poza zarządzanie sektorem energii

i stanowi istotny obszar polityki publicznej, w którym ujawniają się zależności między państwem, aktorami politycznymi, interesami sektorowymi oraz zobowiązaniami europejskimi.

Słowa kluczowe: transformacja energetyczna, polityka energetyczna, Polska, Unia Europejska, europeizacja, bezpieczeństwo energetyczne, polityka klimatyczno-energetyczna, semestr europejski.